

репрезентативність виборчої системи, вагоме місце виборної посадової особи та парламенту в політичних відносинах, наявність досконалого конституційно-правового механізму регулювання статусу та порядку діяльності представницьких органів, їх відповідальності перед громадянським суспільством, а також реалізацію відповідних конституційно - правових норм у суспільно-політичній практиці. Вираження суверенітету народу через народне представництво - це мета, а не існуючий факт. До цього повинна прагнути вся система правового регулювання конституційно -правових відносин, однак на практиці, нажаль цього сьогодні не має.

Кожен із вищезгаданих факторів є досить вагомим відносно до проблеми вираження суверенітету народу через систему народного представництва. На нашу думку, нейтралізація дії хоча б одного з них є причиною поступового розриву між суверенітетом народу та народним представництвом, перетворення їх у взаємопов'язані, але певною мірою автономні конституційно -правові цінності.

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ В СТОЛИЦІ УКРАЇНИ МІСТІ-ГЕРОІ КИЄВІ

Кулик Т.О., викладач кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС *Науковий керівник*: к.ю.н., професор, професор кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС Олійник А.Ю.

Відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеві державні адміністрації» виконавчу владу в областях, районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації.

З аналізу змісту статей 118 Конституції України та 1 зазначеного Закону випливає, що місцеві державні адміністрації наділені виконавчою владою в межах території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, є місцевим органом виконавчої влади і входить до системи органів виконавчої влади.

Закон України «Про столицю України місто -герой Київ» у частині 2 статті 6 визначає, що місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні відповідним радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними радами. Це положення розповсюджується й на місцеві державні адміністрації, які створені та здійснюють свої повноваження в столиці України.

Ряд питань з цього приводу виникає саме щодо повноважень Київської міської ради, оскільки на сьогоднішній день вона, не створивши районні у місті Києві ради, здійснює свої повноваження безпосередньо, або через виконавчий орган - Київську міську державну адміністрацію.

Районні у місті Києві державні адміністрації, як виконавчі органи районних у місті Києві рад були припинені шляхом ліквідації разом із радами з 31.10.2010 року. Новостворені районні в місті Києві державні адміністрації не є правонаступниками районних у місті Києві державних

адміністрацій, проте являють собою місцеві органи державної виконавчої влади.

Але через те, що міська влада приймаючи рішення про питання організації управління районами міста Києва, не з'ясувала перед цим всіх аспектів здійснення даного управління і не мала повного уявлення про обсяг повноважень, що потребують виконання тепер на рівні міста централізовано, в даний час виникають подібні спроби делегувати повноваження Київської міської державної адміністрації, як виконавчого комітету Київської міської ради, райдержадміністраціям, які не є виконавчими комітетами.

Щодо основ нормативно -правового регулювання правового статусу місцевих державних адміністрацій, то Закон України «Про місцеві державні адміністрації» визначає основні галузеві повноваження місцевих державних адміністрацій, зокрема, в галузі соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів, управління майном, приватизації, сприяння розвитку підприємництва та здійснення державної регуляторної політики, містобудування, житлово -комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля, науки, освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту, материнства і дитинства, сім'ї та молоді, соціального забезпечення та соціального захисту населення, зайнятості населення, праці та заробітної плати, забезпечення законності, правопорядку, прав і свобод громадян, міжнародних та зовнішньоекономічних відносин, оборонної роботи.

В свою чергу, повноваження надані виконавчим органам сільських, селищних, міських рад Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» стосуються наступних сфер (галузей): 1) соціально -економічного і культурного розвитку, планування та обліку; 2) бюджету, фінансів і цін; 3) управління комунального власністю; 4) житлово -комунального господарства, побутового, торгівельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку; 5) будівництва; 6) освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту; 7) регулювання земельних відносин і охорони навколишнього природного середовища; 8) соціального захисту населення; 9) зовнішньоекономічної діяльності; 10) оборонної роботи; 11) вирішення питань адміністративно -територіального устрою; 12) забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян; 13) відзначення державними нагородами, відзнаками Президента України і присвоєння почесних звань України.

Порівняльний аналіз сфер, повноваження в яких надані місцевим державним адміністраціям та виконавчим органів сільських, селищних та міських рад показує, що в своїй більшості вони співпадають. Отже, для здійснення місцевими державними адміністраціями державної політики у даних галузях та реалізації виконавчими органами рад рішень органів місцевого самоврядування від імені територіальної громади даним органам необхідна налагоджена система взаємодії. На загальнодержавному рівні механізм функціонує, оскільки місцеві адміністрації здійснюють свої повноваження на рівні району, області, міст Києва та Севастополя,

Разом з тим, для забезпечення реалізації права громадян на місцеве самоврядування та впровадження основних принципів Європейської хартії місцевого самоврядування, в Україні доцільним було б розмежувати сфери управління місцевих державних адміністрацій та виконавчих комітетів місцевих рад.

В.І. Борденюк, досліджуючи конституційно -правові аспекти співвідношення місцевого самоврядування та держаного управління, наголошує на тому, що визначення місцевого самоврядування прийняте українським законодавцем, викладене в Конституції України та Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р., потягло за собою чимало суперечливих оцінок та конструкцій, які не є продуктивними з огляду як на потреби вітчизняного державотворення, так і на потреби розвитку місцевого самоврядування. Сюди треба віднести ідеї про «роздвоєння» влади, джерелом якої є народ, на державну і муніципальну владу (владу територіальної громади), про наявність місцевих (локальних) інтересів, носіями яких є територіальні громади, протилежних за змістом загальнодержавним інтересам, про вилучення органів місцевого самоврядування з механізму держави, про існування якоїсь окремої сфери місцевого самоврядування, відмінної від сфери державного управління, що певною мірою перешкоджає виробленню прагматичних підходів щодо його розвитку в перспективі.

Ми пропонуємо не розділяти влади на державну та муніципальну в сенсі відокремлення держави від народу, а здійснити чіткий розподіл сфер управління на сферу державного управління та сферу муніципального управління. Таке рішення дозволить виокремити питання, які мають вирішуватися територіальними громадами на місцях самостійно за рахунок місцевого бюджету, та забезпечити невтручання органів державної влади в цю діяльність, в першу чергу через те, що ряд соціально-побутових питань громадян найефективніше можуть бути вирішені локально. Державний апарат, в свою чергу, зможе функціонувати більш системно та цілеспрямовано.

Виходячи з вищевикладеного вважаємо ситуацію, яка склалася внаслідок змін, пов'язаних з ліквідацією районних у місті Києві рад та їх виконавчих комітетів, районних у місті Києві державних адміністрацій, та створенням «нових» районних в місті Києві державних адміністрацій, які ще й не є правонаступниками ліквідованих, такою, що в першу чергу перешкоджає реалізації громадянами своїй прав та законних інтересів.

Те, що обсяг повноважень та визначення порядку їх здійснення залежить виключно від рішень Київської міської ради та Київської міської державної адміністрації, розхитусь таку складову державного апарату, як рівень місцевих державних адміністрацій в столиці держави. На нашу думку, правовий статус, в тому числі обсяг повноважень районних в місті Києві державних адміністрацій має бути визначений в державі на найвищому рівні, починаючи з розширення змісту конституційних норм, присвячених даним питанням, і продовжуючи прямими розпорядженнями Президента України, та